

Changemakers høringsinnspill til Forslag om Taushetsplikt for opplysninger i aksjonærregisteret

Finansdepartementet har sendt på høring et forslag til endring i ligningsloven § 5-7 om at alle opplysninger i Skatteetatens aksjonærregister blir omfattet av taushetsplikten. Changemaker ønsker å benytte anledningen til å komme med et skriftlig høringsinnspill til departementet med våre synspunkter i saken.

Changemaker har lenge jobbet for å åpne opp finansielt hemmelighold. Vi ser at ulovlig skatteunndragelse er et stort hinder for utvikling. 10 ganger mer penger enn det som blir gitt i samlet bistand forsvinner hvert år ut av utviklingsland på grunn av ulovlig skatteunndragelse. Norge mister årlig 7,5 mrd kroner i skatteinntekter fra multinasjonale selskaper. Skjult eierskap gjør det mulig for selskaper å unndra store mengder skatt uten at noen kan holdes ansvarlig. Derfor trengs et register for egentlig eierskap. Åpenhet rundt eierskap er viktig for å ansvarliggjøre eiere og kontrollere at penger ikke blir unndratt offentligheten.

Internasjonalt blir det gjort tiltak for å bekjempe hemmelighold, innsidehandel, skatteunndragelse og konkurransevridning. I etterdønningene av finanskrisen innser myndigheter over hele verden at disse utfordringene må bekjempes for å unngå korrupsjon og ulovlig skatteunndragelse. G20-landene tok i 2013 til orde for at land bør innføre registre for egentlig eierskap som en del av kampen mot skatteunndragelse på toppmøtet i St. Petersburg. Europaparlamentet har tidligere i mars vedtatt at registre for egentlig eierskap skal inkluderes i antihvitvaskingsdirektivet (AMLD). Dette vil innebære krav om at registre for egentlig eierskap skal innføres i EUs medlemsland. England og Danmark har allerede gitt uttrykk for at de er i gang med innføring av slike registre i sine respektive land.

Norge er en del av Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) som jobber for åpenhet i land som driver med utvinningsvirksomhet. EITI har bedt land som er tilsluttet initiativet om å sette inn støtet for å skape åpenhet rundt egentlige eiere. Open Governance Partnership-prosessen (OGP) er et initiativ som Norge også deltar i. OGP-prosessen har blant annet som mål å åpne opp data for offentligheten, legge til rette for at befolkningen kan følge pengestrømmer og

gi innbyggere mer makt i relasjon til myndigheter. Det er et paradoks at Norge på en side er tilsluttet initiativer som EITI og OGP som jobber for mer åpenhet, men samtidig foreslår mindre åpenhet ved å lukke aksjonærregisteret. Et slikt forslag vil gå i motsatt retning av disse initiativene.

Dersom det vedtas å lukke registeret for innsyn vil dette undergrave internasjonale initiativer rettet mot å skape mer åpenhet. Aksjonærregisteret tjener som verktøy for flere legitime formål enn likningsformål. Informasjonen i aksjonærregisteret er viktig i både forsikrings spørsmål og kreditor spørsmål, og i tilfeller hvor medier og sivilsamfunn ønsker å holde økonomiske aktører ansvarlige for egen virksomhet er innsyn helt avgjørende.

Vi mener at åpenhet ikke bare er med på å sikre ansvarliggjøring og et rettferdig skattesystem, men at det også er med på å bygge tillit mellom skattemyndigheter og skatteyttere. Changemaker mener derfor at Finansdepartementets argument om at en lukking av aksjonærregisteret vil føre til økt tillit ikke holder mål. Å fjerne tilgangen fra offentligheten vil være et hinder for innsyn og offentlig deltakelse.

Changemaker mener at forslaget om å stenge aksjonærregisteret ikke bør gjennomføres. Videre bør Norge fortsette å jobbe for økt åpenhet internasjonalt så vel som på hjemmebane. Dette innebærer å innføre et register for egentlig eierskap i Norge med åpne, verifiserte data. Norge har tatt en internasjonal lederrolle i arbeidet mot skatteparadiser og annen økonomisk kriminalitet, og en stengning av aksjonærregisteret vil sette dette arbeidet langt tilbake.

Med vennlig hilsen

Ingrid Aas Borge

Leder i Changemaker

inb@nca.no

Tlf: 98246441